

Expunere de motive

Inițiativa legislativă de față tratează problema unei anumite categorii de pensionari, cei provenind din sistemul asigurărilor sociale al agricultorilor care au beneficiat de pensie de invaliditate, iar înainte de anul 2003 au împlinit vârsta legală de pensionare și li s-a stabilit pensia de limită de vârstă. Legislația ulterioară stabilirii pensiei de limită de vârstă pentru aceste persoane a condus la mărirea succesivă a cuantumului drepturilor bănești încasate (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2003 privind majorarea pensiilor din sistemul public provenite din sistemul social al asigurărilor sociale al agricultorilor, precum și Legea nr. 250/2007 pentru modificarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale). Majorarea pensiilor foarte mici ale acestor persoane este un fapt laudabil în sine, dar problema este că recent Curtea de Conturi a stabilit că în cazul persoanelor aflate anterior pensionării pentru limită de vârstă în situații de invaliditate, majorarea nu trebuia aplicată la pensie în integralitatea sa, ci doar pentru partea corespunzând stagiului de cotizare în cadrul fostelor CAP-uri. În consecință, o parte din pensie fiind ilegal majorată, Curtea de Conturi a obligat casele sectoriale de pensii să calculeze debite în sarcina pensionarilor pe o perioadă de 3 ani retroactiv.

Cadrul legal de recuperare a diferențelor de sume este prevăzut în Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice la art. 107 alin (1) și (2): *(1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii, respectiv casa de pensii sectorială operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire. (2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor coroborat cu prevederile art. 179 alin. (1): sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează de la beneficiari în termenul general de prescripție de 3 ani.* Având în vedere cadrul legal de reglementare a răspunderii juridice, dispoziția presupune stabilirea răspunderii în cazul plăților de prestații specifice asigurărilor sociale făcute din eroare.

Decizia de pensie reprezintă un act administrativ care se emite ținând seama de prevederile legale în vigoare în materie, pe baza înscrisurilor prezentate de solicitant (carnet de muncă, adeverințe eliberate de angajator, și altele asemenea). În situația când înregistrările sunt eronate, la emiterea deciziei de pensie sistemul public este de bună credință, neputând cunoaște, la data emiterii actului în discuție, că acordă drepturi necuvenite.

Similar, beneficiarii plăților necuvenite se află și ei în eroare până la data comunicării deciziei de constatare și constituire a debitului, ei necunoscând și neputând cunoaște faptul că au beneficiat de drepturi bănești care nu li se cuveneau.

În consecință, la emiterea deciziei de pensionare, în situațiile în care înscrisurile demonstrează situații de fapt altele decât cele reale, ambele părți, atât beneficiarul cât și sistemul public, prin funcționarii săi, s-au aflat în eroare.

Conform principiului de drept „eroarea comună este creatoare de drept” este posibil ca decizia inițială de pensie să fie convertită într-un act juridic valabil și pe cale de consecință, efectele pe care le-a produs până la data constatării erorii comune, să fie considerate legale, sumele în cauză urmând a nu se mai recupera.

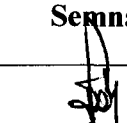
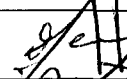
La fundamentarea prezentei propuneri legislative menționăm că derogări similare de la regula generală privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se mai regăsesc în legislație. Cu titlu exemplificativ, pot fi enumerate Legea nr. 544/2003 pentru scutirea de la plată a unor debite către bugetul asigurărilor sociale de stat și Legea nr. 241/2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Ținând cont de faptul că pensia medie a categoriei de pensionari vizate în prezenta propunere legislativă este, la nivelul lunii august 2013, de 347 de lei, de faptul că acești pensionari acum un deceniu împliniseră deja vârsta legală de pensionare, așadar au acum între 70-75 de ani, de faptul că există pensionari cărora li se impută sume de 7-8 mii de lei, este evident că achitarea debitelor se va întinde pe mulți ani în sarcina unor persoane vârstnice care nu vor reuși niciodată să acopere integral paguba constatată de organele de control. Iar paguba nu s-a produs din vina lor, ci din interpretarea deficitară a legislației.

Luând în considerare că aceste erori au generat și generează debite pe seama unor pensionari care oricum se confruntă cu dificultăți materiale, se propune stingerea, prin scutire la plată, a acestor obligații față de bugetul asigurărilor sociale de stat, constituite în debite constatate în sarcina pensionarilor, în conformitate cu prevederile Legii 263/2010 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege pentru scutirea de la plată a unor debite către bugetul asigurărilor sociale de stat, pe care îl supunem dezbaterii Parlamentului, spre dezbateri și adoptare.

Inițiator,

Nr.crt.	Nume	Partidul	Semnătura
1.	Szabó Ödön	UDMR	
2.	SÉRES DÉNES	UDMR	
3.	KELEMEN ATILLA	UDMR	